

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1284/2026
02.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Чвркић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марко Марковић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 306/25 од 03.09.2025. године, у седници одржаној 02.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 306/25 од 03.09.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П2 147/23 од 04.04.2025. године, ставовима од првог до четвртог изреке, измењена је пресуда Основног суда у Чачку П2 149/16 од 30.08.2016. године тако што је малолетно дете парничних странака ВВ, рођен ...2014. године у ..., поверен тужиоцу - оцу на самостално вршење родитељског права, утврђено је пребивалиште малолетног детета на адреси оца, уређен је модел одржавања личних односа између тужене – мајке и малолетног детета на начин да ће дете са мајком проводити сваки други викенд од петка (после завршених школских активности) до недеље у 18 часова; сваке среде у временском периоду од 16-20 часова (када је дете прва смена у школи) или после завршених школских обавеза у трајању од три сата (када је дете друга смена у школи); сваки други државни и верски празник (Нова година, Божић, Ускрс, Дан државности, Први мај), сваки други рођендан детета; дан мајчине крсне славе; седам дана током зимског распуста у континуитету (у првој половини распуста) и два пута по 10 дана током летњег распуста у континуитету. Малолетно дете ће проводити са оцем 7 дана током зимском распуста у континуитету (у другој половини распуста) и два пута по 10 дана летњег распуста у континуитету, у ком периоду неће важити горе одређен модел одржавања личних односа између мајке и детета. Мајка ће у горе назначеним терминима узимати и враћати дете испред стана – куће где отац буде живео са дететом. Обавезана је тужена да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно износ од 12.000,00 динара, до 10-ог у месецу за текући месец, почев од правноснажности пресуде па убудуће док за то буду постојали законски услови, тако што ће наведени износ уплатити на означени текући

рачун законског заступника малолетног детета - оца. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да на име доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно износ од 15.000,00 динара, почев од подношења тужбе 06.04.2023. године до правноснажности пресуде, а од правноснажности пресуде па убудуће док за то буду постојали законски услови износ од још 3.000,00 динара, сваког 10-ог у месецу за текући месец на текући рачун законског заступника малолетног детета - оца. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове. Ставом седмим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова вештачења који су исплаћени из буџетских средстава Основног суда у Чачку на рачун депозита овог суда плати износ од 74.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 306/25 од 03.09.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, четвртном, шестом и седмом изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужене изјављена против првостепене пресуде у ставу петом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану правноснажну пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон) у вези са чланом 202. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005...6/2015) и нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни друге битне повреде поступка које могу бити ревизијски разлог према члану 407. став 1. тачке 1-3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, брак парничних странака је разведен пресудом Основног суда у Чачку П2 149/16 од 30.08.2016. године, којом је заједничко малолетно дете странака ВВ, рођен ...2014. године, поверен мајци на самостално вршење родитељског права уз одређење да ће пребивалиште детета бити на адреси мајке, а отац је обавезан да доприноси његовом издржавању са месечним износом од 8.000,00 динара и уређен је модел виђања малолетног детета са оцем. Утврђено је да је отац на име издржавања детета плаћао месечни износ од 10.000,00 динара, који је уплаћивао на рачун мајке. Након престанка заједнице живота са тужиоцем, тужена је са малолетним дететом и својом мајком ГГ живела у стану мајке у ... у улици ... бр. ..., да би од јануара 2023. године, када је ушла у емотивну везу са ДД, почела да проводи време у стану где њен емотивни партнер живи са својом децом из претходног брака. Повремено је у том стану боравио и малолетни син парничних странака. Дана 27.09.2023. године тужену је мајка пријавила за насиље у породици и наредбом ПУ Чачак од 27.09.2023. године су јој изречене хитне мере привременог удаљења из стана мајке и забрана контактирања и приласка мајци као жртви насиља. Ове мере су продужене правноснажним решењем НП 222/23 од 28.09.2023. године и одређено је да ће трајати најдуже 30 дана. Након ове пријаве, тужена се са малолетним дететом иселила из мајчиног стана и прешла да живи у стан стрица ЂЂ у улици ... бр. .. у ... . У

овом стану су тужена и малолетно дете спавали у једној соби и користили су преостали део стана заједно са стрицем. Из извештаја Центра за социјални рад Чачак од 21.11.2023. године утврђено је да је овај орган старатељства по налогу суда извршио теренску посету тужене на адреси стрица, који је том приликом навео да је тужена врло кратко живела са дететом на тој адреси, а да су се у новембру 2023. године вратили да поново живе у стану њена мајке. Центар за социјални рад Чачак је више пута покушао да ступи у контакт са туженом ради прикупљања информација о њеном актуелном боравишту, али се тужена није одазивала позивима. Радници овог органа старатељства су обавили телефонски разговор са мајком тужене, која је изјавила да јој није позната актуелна адреса њеног боравишта. Малолетно дете парничних странака ВВ је пред комисијом вештака Института за ментално здравље дана 27.06.2024. године навео да живи са баком ГГ, а да мајка живи код чика ДД у ... и да га често обилази. Из овакве изјаве, комисија вештака је у свом извештају констатовала да дете живи искључиво са баком по мајци у њеном стану на адреси ... бр. .. у ..., а да је тужена прешла да живи на другу адресу са својим емотивним партнером, те да се о малолетном детету доминантно брине баба. ВВ се изјаснио да би волео да живи код оца. Центра за социјални рад Чачак је у свом извештају од 25.06.2023. године дао стручно мишљење да су се стеки услови да се измени претходна судска одлука о поверавању малолетног детета и да је у дететовом најбољем интересу да се повери оцу на даљу бригу и старање, узимајући у обзир и аутентичну жељу детета да живи са оцем. С обзиром на дотадашњи континуитет виђања мајке и детета и процену немогућности постизања родитељског договора по питању њиховог виђања убудуће, овај орган старатељства је предложио модел виђања који је усвоји првостепени суд.

У време пресуђења, малолетни ВВ је био ученик четвртог разреда основне школе и његове месечне потребе су процењене на износ од 28.000,00 динара, што обухвата трошкове школовања (књиге, школски прибор, рекреативне активности) трошкове исхране, хигијене, одеће и обуће, као и друге ваншколске активности. Тужена је запослена и остварује месечну зараду од 80.000,00 динара, док су месечни приходи тужиоца већи и износе око 145.000,00 динара и он има решено стамбено питање.

Одлучујући на основу утврђеног чињеничног стања о измени одлуке о вршењу родитељског права над малолетним дететом парничних странака, првостепени суд је пошао од изјава детета да жели да живи са својим оцем у ... . Ценећи мишљење малолетног детета у смислу члана 65. Породичног закона, првостепени суд је оценио да је исто аутентично, што је исказано и у налазу стручног тима надлежног органа старатељства и комисије вештака као стручних лица који су дали мишљење да је у најбољем интересу детета, с обзиром на његов пол, узраст, емоционалне и развојне потребе, да убудуће живи са оцем који ће самостално вршити родитељско право. Првостепени суд је, након што је применом одредби члана 6. став 1, 77. став 3. и 266. Породичног закона одлучио да измени своју претходну одлуку и повери малолетно дете странака оцу на самостално вршење родитељског права, уредио начин одржавања личних контаката мајке и детета према предложеном моделу виђања од стране надлежног органа старатељства, применом одредби члана 6. став 1, 61. став 4. и 266. Породичног закона у вези са одредбама члана 2, 3. и 9. Конвенције о правима детета. Одлучујући о висини доприноса мајке за издржавање малолетног детета, првостепени суд је, примењујући одредбе члана 154. став 1, 160, 161, 162. и 164. Породичног закона и одредбе члана 2, 3. и 27. Конвенције о правима детета, утврдио да се укупне потребе малолетног детета могу задовољити месечним износом од 28.000,00 динара и проценио

да је тужена као дужник издржавања у могућности да доприноси његовом издржавању месечним износом од 12.000,00 динара, сматрајући овај износ адекватним њеним могућностима и животном стандарду, док ће преостала средства потребна за издржавање детета обезбедити отац, не само новцем, него и свакодневном бригом и старањем о детету.

Другостепени суд је у свему прихватио становиште и аргументацију првостепеног суда у погледу одлуке о поверавању малолетног детета парничних странака оцу као родитељу који ће самостално вршити родитељско право и са којим ће дете живети на његовој адреси пребивалишта, сматрајући да је оваква одлука која се сада добија ревизијом тужене правилно заснована на стручном мишљењу како органа старатељства тако и комисије вештака и да је у најбољем интересу детета. Такође, одређени модел виђања са мајком је, по оцени другостепеног суда, у најбољем интересу малолетног детета. У погледу одлуке о висини доприноса мајке дечијем издржавању, другостепени суд је сматрао да је првостепени суд правилно утврдио потребе детета и да је правилно одмерио висину обавезе мајке као дужника издржавања спрам њених прихода и материјалних могућности, уважавајући чињеницу да тужилац може да доприноси у већем износу од половине утврђених потреба детета због већих месечних прихода, без обзира што се дете налази код њега.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизија, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета, прописано је да су у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја интереси детета, без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом 2. истог члана, прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере.

Ова обавеза преузета је и чланом 6. став 1. Породичног закона, којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Према одредбама члана 7. овог закона, родитељско право припада мајци и оцу заједно, који су равноправни у вршењу тог права и забрањена им је свака злоупотреба родитељског права. Смисао родитељског права је у томе да је родитељско право изведено из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, како је прописано чланом 67. овог закона. Садржина родитељског права, које се састоји од дужности старања о детету, чувања и подизања, васпитања и образовања, заступања и издржавања детета, као и управљања и располагања његовом имовином, регулисана је члановима од 68. до 74. Породичног закона, а суштина ових дужности и права родитеља је добробит и најбољи интерес детета. Вршење родитељског права регулисано члановима од 75. до 78. овог закона. Према одредби члана 77. став 3. Породичног закона, један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршења родитељског права. Међутим, и тада родитељ који не врши родитељско право има право и дужност да изражава дете, да са дететом одржава личне односе и да о питањима која битно утичу на живот детета одлучује заједнички и споразумно са

родитељем који врши родитељско право (члан 78. став 3). Питањима која битно утичу на живот детета, у смислу овог закона, сматрају се нарочито: образовање детета, предузимање већих медицинских захтева над дететом, промена пребивалишта детета и располагање имовином детета велике вредности (члан 78. став 4). Ако родитељ злоупотребљава права или грубо занемарује дужности, односно несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права, може бити потпуно или делимично лишен родитељског права, под условима предвиђеним чланом 81, односно чланом 82. истог закона. Породични закон у члану 270. прописује да је суд, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима. Одредбом члана 266. став 1. Породичног закона прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

Најбољи интерес детета је правни стандард који се процењује на основу низа објективних и субјективних околности, а у сваком случају елементи за процену најбољег интереса детета обухватају (између осталог) мишљење детета, очување породичне средине и одржавање односа, али и здравље, брига, заштита и сигурност детета. Интерес малолетног детета је да се између њега и родитеља са којим не живи развије однос љубави, поверења, међусобног уважавања, привржености, поштовања личности и достојанства, па је стога свако дужан да се руководи тим интересом у свим активностима који се тичу детета (члан 6. став 1. Породичног закона).

Тужена изјављеном ревизијом оспорава правноснажну одлуку о поверавању малолетног детета оцу на самостално вршење родитељског права, сматрајући да оваква одлука није у његовом најбољем интересу, без обзира на исказану жељу детета да живи се оцем. У ревизији се инсистира на томе да је мајка од рођења континуирано, савесно и одговорно бринула о детету, да мишљење и жеље детета не значе да је измена одлуке о вршењу родитељског права у његовом најбољем интересу и да би таква одлука изазвала озбиљне здравствене и емоционалне последице по дете. Такође се инсистира на томе да тужилац као отац није подобан за самостално вршење родитељског права са наводима да врши насиље над дететом.

По оцени Врховног суда, неосновано се оваквим наводима ревизије оспорава правилност примењеног материјалног права у тумачењу и примени правног стандарда најбољег интереса детета. Наиме, најбољи интерес детета којим је суд дужан да се руководи у сваком конкретном спору за заштиту права детета је правни стандард који чини неколико елемената процене и то узраст и пол детета, његове жеље и осећања с обзиром на узраст и зрелост, те емотивне потребе. Наводе ревизије да је суд погрешно проценио најбољи интерес малолетног детета при одлучивању да се оно повери оцу на самостално вршење родитељског права Врховни суд не прихвата као основане. Ово из разлога што је, и поред утврђене чињенице да мајка поседује родитељски капацитет за бригу о детету, дете парничних странака, које је у време пресуђења имало 11 година, изјавило да жели да живи са оцем, а стручна лица су ове његове изјаве оценили као аутентичне жеље, које су уједно и у његовом најбољем интересу. При томе, и тужилац као отац поседују све родитељске капацитете да самостално врши родитељско право и мотивисан је да савесно врши сва права и дужности из садржине родитељског права и нема никаквих индиција које би компромитовале његову родитељску подобност, посебно нема доказа који би потврдили наводе ревидента о насиљу оца над дететом и

његовом утицају на дететово психичко стање. При одлучивању о поверавању малолетног детета, нижестепени судови су пошли и од стручног мишљења комисије вештака и надлежног органа старатељства прибављеног у складу са чланом 270. Породичног закона, који не обавезују суд, али доприносе у значајној мери судској процени најбољег интереса деце. У конкретном случају су нижестепени судови оценили да је тренутно у најбољем интересу малолетног детета странака да живи са оцем, посебно у ситуацији када је утврђено да је у време пресуђења престала заједница живота између малолетног детета и мајке, односно мајчин континуитет у старању о детету, односно да се о њему доминантно старала бака са којом је дете живело у стану.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да је у конкретном случају донета правилна одлука о вршењу родитељског права, која је у сваком случају подложна измени у случају да се промене околности којима се суд руководи приликом одлучивања.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право и приликом утврђивања висине доприноса тужене издржавању малолетног детета.

Наиме, према одредбама члана 67. и члана 68. став 1. и 2. Породичног закона, право и дужност родитеља је да се старају о деци, док према одредбама члана 73. и члана 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Одредбама члана 160. Породичног закона прописани су критеријуми за одређивање издржавања, односно да оцена испуњености услова за одређивање издржавања зависи од година живота, повериоца издржавања, његовог здравља, образовања, имовине, прихода које остварује и других околности, док су на страни дужника издржавања од утицаја његови приходи, могућност за запослење и стицање зараде, његова имовина, личне потребе, обавезе да издржава друга лица и друге околности. Према одредби члана 162. став 3. истог закона, ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, док је одредбом члана 160. став 4. прописана минимална сума издржавања коју представља сума коју као накнаду за храњенике, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

По оцени Врховног суда, правилно је првостепени суд утврдио потребе малолетног детета, које је здраво дете са уобичајеним потребама и активностима за његов узраст и правилно је ценио материјалне могућности, како тужене као дужника издржавања, тако и тужиоца, као битне чињенице од којих зависи висина новчаног доприноса оба родитеља у издржавању заједничког детета. По оцени Врховног суда, правноснажном пресудом досуђени износ за издржавање детета од 12.000,00 динара месечно у складу је са утврђеним реалним могућностима тужене и њеним животним стандардом и уз допринос тужиоца је довољан да се задовоље све потребе малолетног детета. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпун развој малолетног детета на његовом садашњем узрасту. Имајући у виду да оба родитеља треба да доприносе издржавању малолетног детета, преостала средства за издржавање малолетног детета ће обезбеђивати тужилац као родитељ који се након измене одлуке о вршењу родитељског права брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду свакодневног рада и старања о детету. Међутим, то не значи да његов новчани допринос мора да буде нижи од новчаног доприноса тужене као

родитеља који не врши родитељско право. Ово из разлога што новчани допринос оба родитеља зависи од њихових материјалних могућности, па тако већи новчани допринос може да буде и на терет родитеља који самостално врши родитељско право уколико суд оцени да су његове материјалне могућности веће од могућности дужника издржавања, као што је у конкретном случају утврђено. То даље не значи да судови нису узели у обзир тужиочев допринос у виду свакодневног старања, неге и бриге око детета, већ су, ценећи и његовог свакодневно ангажовање око детета, проценили да спрам својих прихода може актуелно да више доприноси задовољавању потреба детета у односу на тужену.

Са изнетих разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**